

తెలుగు సంప్రదాయ కవిత్వం: సామాజిక నేపథ్యం

(క్రీ.శ. 1000-1600)

కవిశిరోమణి

ఆచార్య రాజకంటి వసునందన్

తెలుగు సంప్రదాయ కవిత్వం:

సామాజిక నేపథ్యం

(క్రీ.శ. 1000 - 1600)

కవిశిరోమణి ఆచార్య రావికంటి వసునందన్

రచనా సహకారం: కీ.శే. ఆచార్య కె.ఎస్. రమణ

Telugu Sampradaya Kavitwam:
Samajika Nepathyam (1000-1600 A.D.)
by Kavishiromani Acharya Ravikanti Vasunandan
H.No.6-35/26, Mallareddy Enclave
Beside Life Line High School
Ameenpur (V), Pataancheru (M)
Medak Dist. , A.P. 502 032
Mobile : 98498 52182

© **Writer**

First Edition : 2013
Cover Design : Haneef Shaik
Copies : 1000
Price : ₹ 75

For Copies

Navodaya Book House
3-3-865
Street Opp. to Arya Samaj Mandir
Near Kachiguda Cross Roads
Hyderabad - 500 027
Ph: 040 - 24652387

All Branches of Vishalandhra Book House

Printed at:

VIPLA COMPUTER SERVICES
(Designers & Multicolour Offset Printers)
Amberpet, Hyderabad - 500 013
Phone: 040-27426910, 27427078
viplacomputers@gmail.com

పొట్టిశ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం వారి
ఆర్థిక సహకారంతో కృతజ్ఞతాపూర్వకంగా ముద్రితం

విషయసూచిక

1. ప్రవేశిక	15
2. ఇతిహాస కవిత : భారత రామాయణాలు	20
3. దేశి కవిత	49
4. పురాణ కవిత	62
5. కావ్యకవిత	80
6. ప్రబంధ కవిత	109
7. సింహావలోకనం	120
8. పరామర్శ గ్రంథాలు	121

1 ప్రవేశిక

ఏ కవి రచనలోనైనా ఆ కవి సమకాలీన సమాజం ప్రతిబింబించడం అనివార్యం. సమాజం అంటే సంస్కృతితో, జీవనరీతితో తాణకిసలాడే నిండైన ప్రవాహం.

తెలుగు సంప్రదాయ కవిత్వం: సామాజిక నేపథ్యం అనే ఈ రచనలో నన్నయ కవిత్వం నుండి ప్రబంధ కవిత్వం వరకూ ఆయా అంశాల విశ్లేషణ చెయ్యడం జరిగింది. ఈ బృహత్కార్య క్రమంలో “విశ్లేషణ సౌలభ్యం” కోసం అఖండ పరిపూర్ణ చంద్రబింబంలాంటి ఈ పరిశోధనాంశాన్ని -

ఇతిహాస కవిత

దేశీ కవిత

పురాణ కవిత

కావ్య కవిత

ప్రబంధ కవిత

అనే కోణ పంచక పూర్వకంగా దర్శించడం జరుగుతున్నది.

ఇందులో నాలుగు విభాగాలు తెలుగులో మార్గకవితకు సంబంధించినవి. ఆదికవి నన్నయకు సమాంతరంగా ప్రవహించిన దేశీకవిత్వపురి - శతక, వచన, పద, ద్విపదాది రీతులతో తెలుగు కవిత్వాన్ని సుసంపన్నం చేసింది. ప్రబంధ కవిత్వం వరకూ నిరంతరంగా, నిరంతరాయంగా కొనసాగింది. కాబట్టి ఆ దేశీకవిత విభాగాన్ని ఈ పరిశోధన ప్రణాళికలో రెండవ అంశంగా పేర్కొనడం జరుగుతున్నది. కవి కాలానుగుణంగా కాక, ప్రక్రియాపరంగా సాగే ఈ పరిశీలన తెలుగు సంప్రదాయ

కవిత్వంలోని సామాజిక, సాంస్కృతిక అంశాల విశ్లేషణకు ఇతోధికంగా దోహదం చేస్తుందని విశ్వాసం. అదేపనిగా ఆయా అంశాల “విశ్లేషణల పట్టిక” తయారు చెయ్యడం కాకుండా, ఆయా అంశాల అవిష్కరణ తెలుగు సంప్రదాయ కవిత్వంలో ఎక్కడ, ఎలా జరిగిందనే దానికి కొద్దిపాటి ఉదాహరణలతో, ఒక విలక్షణమైన అవగాహన పద్ధతితో ముందుకు సాగడం ఈ రచన లక్ష్యం.

ఈ క్రమంలో వివిధ ప్రక్రియలకు సంబంధించి ఈ గ్రంథాలు ప్రధానంగా పరామర్శకు వస్తాయి:

1. ఇతిహాస కవిత - భారత, రామాయణాలు (మార్గకవిత్వం)

కవిత్రయ భారతం

తిక్కన నిర్వచనోత్తర రామాయణం

భాస్కర రామాయణం

మొల్ల రామాయణం

2. దేశికవిత్వం - ద్విపదలు

బసవపురాణం - తొలి స్వతంత్ర కావ్యం

పండితారాధ్య చరిత్ర - తొలిచారిత్రక కావ్యం

పాల్కురికి సోమన

రంగనాథ రామాయణం - గోన బుద్ధారెడ్డి

ఉత్తర రామాయణం - కాచవిఠలుడు

హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానం

నవనాథ చరిత్ర

గౌరన

దశమస్కంధం - పురాణం మడికి సింగన

శతక కవిత్వం : తదితరాలు

వృషాధిప శతకం (తొలిశతకం) - పాల్కురికి

సర్వేశ్వర శతకం - యథావాక్కుల అన్నమయ్య

సుమతి శతకం - బద్దెన

కాళహస్తీశ్వర శతకం - ధూర్జటి

వేమన శతకం-వేమన

బసవోదాహరణం

బసవ గద్య

బసవ రగడ

(తెలుగు, సంస్కృతం) - పాల్కురికి

సింహగిరి వచనములు - కృష్ణమాచార్యులు - పదకవిత.

అన్నమయ్య పదాలు

సుగ్రీవ విజయం - కందుకూరి రుద్రకవి - యక్షగానం

3. పురాణకవిత (మార్గ కవిత్వం)

మార్కండేయ పురాణం - మారన

హరివంశం - ఎర్రన

ఉత్తర హరివంశం - నాచన సోమన

భాగవతం - పోతన

పద్మపురాణం - మారన

సకల నీతి సమ్మతం - మారన

భాగవత దశమస్కంధం - మడికి సింగన (కరీంనగర్ - రామగిరి)

విష్ణుపురాణం - వెన్నెలకంటి సూరన

భీమేశ్వర పురాణం

కాశీఖండం, శివరాత్రి మాహాత్మ్యం

- శ్రీనాథుడు

పాండురంగమాహాత్మ్యం - తెనాలి రామకృష్ణుడు

4. కావ్య కవిత

కుమార సంభవం - నన్నెచోడుడు
శృంగారనైషధం - శ్రీనాథుడు
దశకుమార చరిత్ర - కేతన
కేయూర బాహుచరిత్ర - మంచన
విక్రమార్క చరిత్ర - జక్కన
సింహాసనద్వాత్తింశిక - కొఱవి గోపరాజు
భోజరాజీయం-అనంతామాత్యుడు

5. ప్రబంధ కవిత

రాజశేఖర చరిత్ర - మాదయగారి మల్లన
పారిజాతాపహరణము - నంది తిమ్మన
మనుచరిత్ర - అల్లసాని పెద్దన
కాళహస్తీశ్వర మాహాత్మ్యం - ధూర్జటి
ఆముక్త మాల్యద - శ్రీకృష్ణదేవరాయలు

శ్రీకృష్ణదేవరాయల
సమకాలీనం

వసు చరిత్ర - రామరాజ భూషణుడు
కళాపూర్ణోదయము
హరిశ్చంద్రోనలోపాఖ్యానము
రాఘవ పాండవీయము (ద్వ్యర్థి)

పింగళి సూరన
అళియ
రామరాయల
సమకాలీనం

పాండురంగ మాహాత్మ్యం - తెనాలి రామకృష్ణుడు
ఉద్భటారాధ్య చరిత్ర - తెనాలి రామలింగడు
రామాభ్యుదయము - అయ్యలరాజు రామభద్రుడు

ఇతరములు :

కవికర్ణ రసాయనము - సంకుసాల నృసింహకవి

నిరంకుశోపాఖ్యానము - కందుకూరి రుద్రకవి

నృసింహ పురాణము - ఎర్రన

భీమేశ్వర పురాణము - శ్రీనాథుడు

కాశీఖండము - శ్రీనాథుడు

కాశీమాహాత్మ్యము - శ్రీనాథుడు

శివరాత్రి మాహాత్మ్యము - శ్రీనాథుడు

పాండురంగ మాహాత్మ్యం - తెనాలి రామకృష్ణుడు

ప్రబంధ పూర్వ
క్షేత్ర మాహాత్మ్యాలు

End of Preview.

Rest of the book can be read @
<http://kinige.com/kbook.php?id=1902>

*** * ***